

Fókusz tagadásban: részleges tagadás

Tipikus szórend:
tagadó szerkezet (fókusz) + ige + vonzat(ok)

27. Hallgassa meg, és ismétlje el a mondatokat!

	Tagadó szerkezet (fókusz)	Ige	Vonzatok
	Nem Mari	visz	szendvicset a munkahelyére / a munkahelyére szendvicset, hanem Kálmán.
Mari	nem szendvicset	visz	a munkahelyére, hanem salátát.
	Nem Borival	megyek	koncertre, hanem Jutkával.
	Nem koncertre	megyek	Borival, hanem színházba.
	Nem vizet	viszek	a konditerembe, hanem úditót.
	Nem a konditerembe	viszek	vizet, hanem a nyelvórára.

28. Alkosson tagadó mondatokat a minta alapján!

- Zsuzsa vajás kenyeret eszik reggelire. (nem Zsuzsa, hanem Vera)
Nem Zsuzsa eszik vajás kenyeret reggelire, hanem Vera.
- Zsuzsa vajás kenyeret eszik reggelire. (nem reggelire, hanem vacsorára)
- Zsuzsa vajás kenyeret eszik reggelire. (nem vajás kenyeret, hanem müzli)
- A lányom paprikát tesz a lecsóba. (nem a lányom, hanem a fiam)
- A lányom paprikát tesz a lecsóba. (nem a lecsóba, hanem a levesbe)
- A lányom paprikát tesz a lecsóba. (nem paprikát, hanem paradicsomot)

6. fejezet

NYELVTANI ÖSSZEFOGLALÓK
ÉS GYAKORLATOK

- Segédigék: *kell* 64
- A részeshatározó: *-nak/-nek* 64
- A határozatlan igeragozás (Összefoglalás) 66
Szabályos igék, ikes igék, -s, -sz, -z végű igék 66
Rendhagyó igék: *megy, jön, van* 66
- Birtoklás kifejezése: *(nekem) van autóm, (neked) nincs autód* 69
- A számnév toldalékolása: *Hányszor? Hányadik? 71*
Hányszor? Milyen gyakran? 71
Hányadik? 72
- Segédigék: *szeret, tud, akar* 73
- A főnévi igenév: *-ni* 74
- Kötőszók: *és, de, mert* 75
- Az időhatározó: *Mikor?* 76
- A létige múlt ideje: *volt* 77
- Szórend: *segédige a mondatban* 78
A segédige és a főnévi igenév pozíciója:
"automatikus" fókusz 78
A segédige és a főnévi igenév pozíciója: más mondatrész van a fókuszban 79

SEGÉDIGÉK: kell

kell = szükség, kötelesség (nincs más opció)

Általában főnévi igenéssel használjuk: Az egyetemert sokat kell tanulni.

1. Válaszjon a kérdésekre a minta alapján!

1. Itt kell fizetni? (igen) /igen, itt /igen, itt kell fizetni.
2. Itt kell pizzát rendelni? (igen)
3. Hol kell jegyet venni? (ott)
4. Mit kell venni a boltban? (tejet)
5. Hova kell tenni a késeket? (ebbe a fiókba)
6. Mit kell csinálni? (várni)
7. Sokat kell várni? (nem)

A RÉSZESHATÁROZÓ: -nak/-nek

-nak/-nek	FUNKCIÓ	-nak/-nek +-t
Segítetek a nagymamának. segít => valakinek	Adok a barátomnak virágot. ad => valakinek valamit	
Péter telefonál Annának. telefonál => valakinek	Írok egy emailt Jolánnek. ír => valakinek valamit	
A pincér válaszol a vendégnek. válaszol => valakinek	Petra egy e-mailt küld a főnöknek. küld => valakinek valamit	
	Hozol egy sört Brunónak? hoz => valakinek valamit	
	Veszünk anyának egy fagyit. vesz => valakinek valamit	
	A fiúk csokit visznek Juditnak. visz => valakinek valamit	

FORMA

Mély és egyes hangrendű szavak	Magas hangrendű szavak	Személyes névmások	Egyéb névmások
a barátomnak	Péternek	nekünk	kinek?
Sanyinak	Endrénének	neked	mindenkinek
Lillának	a feleségemnek	Önöknek	senkinek nem
Vera lányának	Júlia férjének	nekik	valakinek

2. Válaszjon a kérdésekre!

1. – Kinek telefonálsz? (a masszór + m + -nak/-nek) – A masszórórnék
2. – Kirek tartasz előadást? (a diák + k + -nak/-nek)
3. – Kirek írsz e-mailt? (a magyartanár + m + -nak/-nek)
4. – Kinek hozol fagyilatot? (a lány + m + -nak/-nek)
5. – Kinek küldesz virágot? (a főnökő + d + -nak/-nek)
6. – Kinek segítesz? (a barát + d + -nak/-nek)
7. – Kinek veszel nadrágot? (a férj + m + -nak/-nek)
8. – Kinek viszel kávét? (Péter feleség + e + -nak/-nek)
9. – Kinek viszel süteményt? (az anő + -nak/-nek)
10. – Kinek hozol fagyilatot? (ez a kőrű + -nak/-nek)

3. Mit csinál Géza hétvégén? Alkosson mondatokat! A szavak helyes sorrendben vannak.

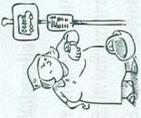
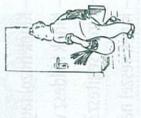
1. egy izgalmas krimi – vesz – a fia: *Egy izgalmas krimi vesz a fiának*
2. virág – vesz – a felesége:
3. egy e-mail – küld – a kedvenc kollégájá:
4. finom vacsora – főz – a családja:
5. mese – olvas – a kislánya:
6. színházjegy – foglal – a barátja:
7. egy vicces képeslap – küld – az anyukájá:
8. telefonál – az apukájá:
9. két pohár tej – visz – a gyerekek:
10. egy pohár bor – hoz – a felesége:

4. Egészítse ki!

1. Segítesz nekem? (én)
2. Telefonálok ma este. (te)
3. Péter rincs az irodájában. Írok egy e-mailt. (ő)
4. Miért nem válaszol senki? (mi)
5. Gyerekek! Adok egy almát. (ti)
6. Hozok egy pohár bort. (Őnök)
7. nem veszek fagyit. (senki)
8. foglaltok asztalt? (ki)
9. Adok egy tollat. (őh)
10. hozunk virágot. (mindenki)

A HATÁROZATLAN IGERAGOZÁS (ÖSSZEFOGLALÁS)

Szabályos igék	Ikes igék	-s-, -sz-, -z végű igék	-s-, -sz-, -z végű ikes igék	Rendhagyó igék: jön, megy, van
				
Éva vár.	Pál gondolkodik.	Márta olvas.	Aladár internetezik.	Robi a boltból jön.

Szabályos igék, ikes igék, -s-, -sz-, -z végű igék

	Szabályos igék	Ikes igék	-s-, -sz-, -z végű igék	-s-, -sz-, -z végű ikes igék
én	tanulok	lakom / lakok	olvasok	dolgozom / dolgozok
te	tanulsz	laksz	olvasol	dolgozol
Őn ő	tanul-	lakik	olvas-	dolgozik
mi	tanulunk	lakunk	olvasunk	dolgozunk
ti	tanultok	laktok	olvasatok	dolgoztok
Őnök ők	tanulnak	laknak	olvasnak	dolgoznak

Rendhagyó igék: megy, jön, van

	megy (menni)	jön (jönni)	van (lenni)
én	megyek	jövök	vagyok
te	mész	jössz	vagy
Őn ő	megy	jön	— / van
mi	megyünk	jövünk	vagyunk
ti	mentek	jöttök	vagytok
Őnök ők	mennek	jönnék	— / vannak

5. Csoportosítsa az igéket! Adja meg az egyes szám harmadik személyt (Őn, ő) is!

tévé-tévézünk – újságot olvasunk – tévézünk – levelet írunk – Helsinkiben lakunk – kenyert veszünk – gitározunk – internetezünk – busszal közlekedünk – ebédet főzünk – gyümölcsládát csinálunk – íróddal dolgozunk – vasorázunk – zenét hallgatunk – teniszezünk – futunk – játszunk – úszunk – egy projektről beszélgetünk – sőtáztunk – gondolkodunk – magyarul tanulunk – telefonálunk – egy buszt várunk – autózunk

Szabályos igék	Ikes igék	-s-, -sz-, -z végű igék	-s-, -sz-, -z végű ikes igék
		tévé-tévézünk / néz.	

6. Egészítse ki a mondatokat!

1. Én egy jó krimit olvasok , te egy érdekes cikket , ő pedig egy internetes portált (olvas)
2. Én zöldséglevest , te vaniliapudingot , ők pedig spagettit (főz)
3. Én az anyukámmal egy levelet, te a barátodnak egy e-mailt. (küld)
4. – Mit a boltban? (vesz – te) – Én semmit nem (vesz) Mindent a feleségem (vesz)
5. Én énekelni, de a férjem nem (szeret)
6. Én minden reggel egy kávét, te minden délelben egy teát. (iszik)
7. – Elnézést! Egy szótárt (keres – én) – Egy pillanattal, azonnal a kollégám, és (jön, segít)
8. Mi ma este egy francia filmet a moziban, ti egy svéd filmet , ők pedig egy olasz filmet (néz)
9. Ti egy kis faluban , mi egy nagy városban (lakik)
10. Itt a pohár, és ott a tányérok. (van)
11. Én az édesapámmal , te az édesanyáddal , ti a nagymamánnal (segít)
12. Mi (napozik), ők pedig (úszik)

7. Alkosson tegezõ és õnözõ kérdéseket!

Tegezõ kérdés	Õnözõ kérdés	Válasz
1. Mit főzöl?	Mit főz?	– Vacsorát.
2.	Mit vesz a piacon?	– Friss zöldséget.
3. Mit fényképezel?	– Egy szép házat.
4.	Mit olvas?	– Egy japán regényt.
5.	Kinek ad virágot?	– A lányomnak.
6. Mit nézel a tévében?	– Egy amerikai filmet.
7.	Mit keres?	– A kulcsomat.
8.	Mit csinál?	– Pihenek.
9. Mikor vagy otthon?	– Délután ötöttől.
10. Hova mész?	– Egy kiállításra.
11.	Miért tanul magyarul?	– Mert érdekes nyelv.
12. Mikor reggelizel?	– Fél nyolckor.
13.	Ön is jön a koncertre?	– Igen, jövők.
14.	Küld egy e-mailt Gabinak?	– Persze.
15.	Mivel jár a városban?	– Gyalog.

8. Alakítsa át a szöveget egyes szám harmadik személyre (ő)!

Feri vagyok. Építészként dolgozom. A lakásom és az irodám a városközpontban van.

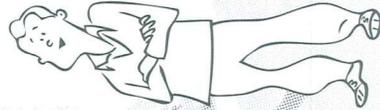
A munkaidőm általában kilenctől ötig tart, de ha sok a munka, még este is az irodámban ülök.

Szabadidőmben gitározok vagy szaxofonozok. Imádom zenélni, ez a hobbim.

Minden nap találkozom a barátómmal. A barátóm zongoratanár. Együtt vacsorázunk, beszélgetünk.

Feri építészként dolgozik. A lakása és az ...

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

BIRTOKLÁS KIFEJEZÉSE: (nekem) van autóm, (neked) nincs autód

FUNKCIÓ	
az autó	Van autóm Robinak van autója.
az autóm	Van autóm Robinak van autója.

	FORMA	
	Van	Nincs
Nekem van autóm.	nincs biciklim.	-m (-om/-em/-öm)
Neked van autód.	nincs biciklid.	-d (-od/-ed/-öd)
Önnek van autója.	nincs bicikrije.	-(j)ja/-(j)je
Robinak van autója.	nincs bicikrije.	-(j)ja/-(j)je
Nekünk van autónk.	nincs biciklink.	-nk (-unk/-ünk)
Nektek van autótok.	nincs biciklitek.	-tok/-tek/-tök (-otok/-etek/-ötök)
Őnöknek van autójuk.	nincs biciklijük.	-(j)juk/-(j)jük
A kollégáknak van autójuk.	nincs biciklijük.	-(j)juk/-(j)jük

- A névmás végződése és a birtokos személyjel gyakran azonos: nekem – biciklim, neked – biciklid, nekünk – biciklink, nektek – biciklitek

	Fókusz	Ige
Van autóm.	Van	pénzern.
Nincs autóm.	Nincs	pénzern.
Jánosnak sok pénze van.	sok pénze van.	
Jánosnak nincs pénze.	nincs	sok pénze.
Nekem van pénzem.	van	pénzern (nem neked).
Neked nincs pénzed.	nincs	pénzern (nem nekem).

9. Alkosson mondatokat a minta alapján! Használja a munka és szabadidő szavakat!

- Nagyon elfoglalt vagyok. Sok munkám van. Kevés szabadidőm van.
- Nagyon elfoglalt vagy. Sok
- Őn nagyon elfoglalt.
- Eva nagyon elfoglalt.
- Nagyon elfoglaltak vagyunk.
- Nagyon elfoglaltak vagytok.
- Őnök nagyon elfoglaltak.
- A diákok nagyon elfoglaltak.

10. Alkosson mondatokat a minta alapján!

- (én) bicikli: + / autó: – Van biciklim, de nincs autóm.
- (te) motor: – / autó: + Nincs
- (őn) bicikli: – / motor: +
- (ő) kisbusz: + / autó: –
- (én) laptop: + / nyomtató: –
- (te) csésze: + / bögre: –
- (őn) villa: + / kés: –
- (ő) kenyér (!): + / bor: –
- (mi) telefon: + / tévé: –
- (ti) papír: + / toll: –
- (ők) idő (!): + / pénz: –
- (őnök) pénz: + / idő (!): –

11. Alkosson kérdéseket, és válaszoljon a minta alapján! Megoldásait a hangfelvételei is ellenőrizheti.

- Van mai újság? (te – újság)
– Némiképp nincs, de Robinak van. (én: nincs, Robi: van)
- Van moziba menni? (őn – kedv)
– (én: nincs, a barátóm: van)
- Van? (te – pénz)
– (én: van, a húgom: nincs)
- Sok van? (őn – szabadidő (!))
– (én: sok van, Edina: kevés)
- Van? (te – házi feladat)
– (én: nincs, a szomszédom: van)
- Van egy? (őn – toll)
– (én: nincs, ő: van)

A számnév toldalékolása: Hányszor? Hányadik?

- Van? (Judit – kávéfőző) (Judit: nincs, Vali: van)
- Van? (ti – hobbi) (mi: nincs, Lajos és Gabi: van)
- Van? (ők – szemüveg) (ők: nincs, mi: van)
- Van? (Őnök – számítógép) (mi: nincs, ők: van)
- Van? (a kollégák – munka) (a kollégák: nincs, éri: van)

A SZÁMNEV TOLDALÉKOLÁSA: Hányszor? Hányadik?

Hányszor? Milyen gyakran?

Mély és vegyes hangrendű szavak	Magas hangrendű szavak	Az utolsó szótagban
-szor	-szer	ő, ő, ú, ú
háromszor	egyszer	öt-szor
nyolcszor	kétszer	öt-ször
tizenhátszor	négy-szer	tíz-ször
hússzor (!)	hét-szer	húsz-ször
sokszor	kilenc-szer	
néhány-szor	tíz-szer	

mindennap = egy nap egyszer

minden héten kétszer = egy héten kétszer

minden hónapban háromszor = egy hónapban háromszor

minden évben négyszer = egy évben négyszer

- A kifejezés gyakran áll a fókuszban: Mindennap tanulok magyarul. Minden héten kétszer sportolok.

12. Egészítse ki!

- egy ^{száz}..... 5. két..... 9. öt..... 13. hat.....
- három..... 6. tíz..... 10. nyolc..... 14. harminc.....
- tizenny..... 7. százthatvan..... 11. huszonöt..... 15. ezer.....
- száz..... 8. hetvenegy..... 12. százhusz..... (!) 16. millió.....

13. Válaszljon a kérdésekre!

- Milyen gyakran eszik egy nap? (3) Hányszor.....
- Milyen gyakran utazik külföldre? (egy év - 2).....
- Milyen gyakran takarít? (egy hét - 1).....
- Hányszor megy étterembe egy évben? (sok).....
- Milyen gyakran sportol? (minden hét - 4 vagy 5).....
- Milyen gyakran borozik? (egy hónap - 1 vagy 2).....
- Milyen gyakran tomázik? (egy hét - 3 vagy 4).....
- Milyen gyakran megy moziba? (egy hónap - 1).....

Hányadik?

Ez a lány első (1.) az úszóversenyen.

Ez a lány második (2.) az úszóversenyen.

14. -odik, -edik vagy -ödik? Figyelje meg, és egészítse ki!

egy - első (!)	21. huszonegyedik
kettő - második (!)	22.
három - harmadik (!)	34.
négy - negyedik (!)	48.
öt - ötödik	91.
hat - hatodik	100.
hét - hetedik (!)	105.
nyolc - nyolcadik	401.
kilenc - kilencedik	503.
tíz - tízedik (!)	1000. ezer - ezredik (!)

15. Ki hanyadik az úszóversenyen?

- Marci - 5: Marci ötödik.
- István - 9:
- Hella - 3:
- János - 2:
- Frida - 11:
- Lenke - 1:
- Flóra - 8:
- Jakab - 12:

16. Hányadik oldalon van a kép? Válaszljon a megadott számokkal!

- 15.: A kép a tizenötödik oldalon van.
- 26.: A kép.....
- 42.:
- 75.:
- 253.:
- 1.:
- 11.:

SEGÉDIGÉK: szeret, tud, akar

	szeret (szeretni)	tud (tudni)	akar (akarni)
én	szeretek	tudok	akarok
te	szeretsz	tudsz	akarsz
őn	szeret-	tud-	akar-
ő	szeretünk	tudunk	akarunk
mi	szeretnek	tudtok	akartok
ti	szeretnek	tudnak	akarnak
ők	szeretnek	tudnak	akarnak

Szórend → 78-80. oldal

17. Egészítse ki! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

- A gyerekek szeretnek (szeret) játszani (játsszik).
- Sok barátom (tud) (iszik).
- Holnap buli van a klubban. Mi is ott (akar) (van).
- Mit csináltak vásárnap? Nem (akar) moziba (megy)?
- Éhes vagy? (akar) (eszik) egy szendvicset?
- Hétvégén végre (mi - tud) (pihen).
- Minden héten buliba megyek. Nagyon (szeret) (táncol).
- Zoli nem (tud) (gitározik).
- Fáradt vagyok. Nem (akar) (dolgozik).

18. Válaszold a kérdésekre a minta alapján! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

1. – Szeretsz futni? (én nem – a férjem igen) – Én nem szeretek, de a férjem szeret.
2. – Tudsz úszni? (én igen – a barátom nem) –
3. – Akar pihenni? (én nem – a barátom igen) –
4. – Akarsz moziba menni? (én igen – a barátom nem) –
5. – Szeretnek táncolni a gyerekek? (a fiúk nem – a lányok igen) –
6. – Akarnak túrázni a hétvégén? (mi nem – Klára igen) –
7. – Tud főzni? (én nem – a feleségem igen) –
8. – Szerettek teniszezni? (mi nem – a gyerekek igen) –

19. Melyik segédige illik a mondatba?

1. Zoli 10 éve táncol. Nagyon jól akar/tud táncolni.
2. Télen itthon nagyon hideg van. Egyiptomba akarok/tudok utazni.
3. Imádok zenét hallgatni, nagyon tudok/szeretek koncertre járni.
4. Adél hobbija a főzés, nagyon akar/szeret főzni.
5. Hétfőn délután nyelviskolába megyek, ezért nem szeretek/tudok konditerembe menni.
6. Fáradtak vagyunk, pihenni akarunk/tudunk.

A FŐNÉVI IGENÉV: -ni

Szabályos és -s-, -z végű igék	Szabályos igék kötőhanggal	Ikes igék (-s-, -z végűek is)	Rendhagyó igék*
él → élni	mond → mondani	lakik → lakni	Főnévi igenév: -nni
ül → ülni	tart → tartani	működik → működni	van → lenni
beszél → beszélni	küld → küldeni	dolgozik → dolgozni	megy → menni
tanul → tanulni	fest → festeni	úszik → úszni	jön → jönni
csinál → csinálni	segít → segíteni	tévézik → tévézni	eszik → enni
rendel → rendelni	tanít → tanítani		iszik → inni
olvas → olvasni	takarít → takarítani		tesz → tenni
főz → főzni			vesz → venni
hoz → hozni			visz → vinni
			hisz → hinni
			Más igék
		Ikes igék kötőhanggal	alszik → aludni
		játszik → játszani	felküzlik → felküzdeni
		fürdik → fürdeni	

* Ezeknél az igenél a főnévi igenév és a ragozott alakok töve nem ugyanaz.

20. Egészítse ki!

1. lakik → lakni → 8. néz
2. eszik → → 9. van
3. karatezik → → 10. tölt
4. főz → → 11. autózik
5. játszik → → 12. segít
6. él → → 13. vásárol
7. közlekedik → → 14. megy

KÖTŐSZÓK: és, de, mert

és

Magyarul és angolul beszélnek.
Az iródban van nyomtató, számítógép és telefon.

de

Portugál vagyok, de Orfűn élek.
A nyomtató régi, de működik.

viszont

Sára tolmácsi szeret, Zoli viszont futni.
Én magyar vagyok, a férjem viszont francia.

pedig

Sára egyetemista, a barátja pedig informatikus.
Ez az uszoda, az pedig az iskola.

ha (akkor)

Ha van egy kis időm, (akkor) sportolok.
Ha nincs kedvem biciklizni, (akkor) autóval megyek a városba.

vagy

Teát kérsz vagy kávét?
Autóval megyünk vagy busszal?

mert

Sára Horvátországba utazik, mert szeret a tengerben fürdeni.
Olaszul tanulok, mert a feleségem olasz.

ezért

Sára szeret a tengerben fürdeni, ezért Horvátországba utazik.
A feleségem olasz, ezért tanulok olaszul.

21. Egészítse ki a mondatokat!

- A fiú a parkban van, újságot olvas.
- A főnököm német, nagyon jól beszél magyarul.
- Színházba moziba megyünk ma este?
- Ideges vagyok, nem működik a számítógép.
- Zsolt Sifókon lakik, a barátja Debrecenben.
- Nem szeretek tévét nézni, tévézni unalmas.
- Sok ember szeret barátokkal lenni beszélgetni.
- Én olvasni szeretek, a férjem internetezni.
- Szeretek síelni, februárban az Alpokba utazom.
- Mit csinálsz, egyedül vagy?

AZ IDŐHATÁROZÓ: Mikor?

Melyik hónap?	Melyik hónapban?	Melyik évszak?	Melyik évszakban?
január	januárban	tavasz	tavasszal
február	februárban	nyár	nyáron
március	márciusban	ősz	ősszel
április	áprilisban	tél	télen
május	májusban		
június	júniusban		
július	júliusban		
augusztus	augusztusban		
szeptember	szeptemberben		
október	októberben		
november	novemberben		
december	decemberben		

22. Válaszolja a kérdésekre a hónap és az évszak nevével!

- Mikor van a Sziget Fesztivál Budapesten? (augusztus, nyár) Augusztusban. Nyáron.
- Mikor van a balatonfüredi Anna-bál? (július, nyár)
- Mikor van a Budapesti Tavasz Fesztivál? (március és április, tavasz)
- Mikor van a Soproni Borünnep? (május, tavasz)
- Mikor van a Művészetek Völgye? (július és augusztus, nyár)
- Mikor vannak a Szekszárdi Szüreti Napok? (szeptember, ősz)
- Mikor van a Szegedi Nemzetközi Gitárfesztivál? (április, tavasz)
- Mikor van a Virágkarnéval Debrecenben? (augusztus, nyár)
- Mikor van a mohácsi busójárás? (február, tél)

A LÉTIGE MÚLT IDEJE: volt

	FUNKCIÓ		FORMA
	ma	tegnap	
én	Ma Miskolcon vagyok. Mérnök vagyok.	Tegnap Egerben voltam. Mérnök voltam.	én voltam
te	Ma Miskolcon vagy. Mérnök vagy.	Tegnap Egerben voltál. Mérnök voltál.	te voltál
Ön	Ma Miskolcon van. Sára titkárnő —.	Tegnap Egerben volt. Sára titkárnő volt.	Ön volt
ő	Ma Miskolcon vagyunk. Színészek vagyunk.	Tegnap Egerben voltunk. Színészek voltunk.	ő voltunk
mi	Ma Miskolcon vagyok. Színészek vagyok.	Tegnap Egerben voltatok. Színészek voltatok.	mi voltatok
ti	Ma Miskolcon vannak. Kata és Mari diákok —.	Tegnap Egerben voltak. Kata és Mari diákok voltak.	ti voltatok
Őnök			Őnök ők
ők			ők ők

23. Tegnap és ma. Egészítse ki múlt időben!

- Ma az irodában vagyok. Tegnap is az irodában voltam.
- Ma otthon vagy. Tegnap is
- Mari ma este az uszodában van. Tegnap este is
- Ma este a kocsmában vagyok. Tegnap este is
- Ma délután az egyetemen vagyok. Tegnap délután is
- A gyerekek ma az iskolában vannak. Tegnap is
- Ma egész nap a strandon vagyunk. Tegnap is
- Ma nagyon fáradt vagyok. Tegnap is

24. Adjon pozitív és negatív választ!

- Finom volt az ebéd? — Igen, finom volt. — Nem, nem volt olyan finom.
- Kedvesek voltak a pincérek?
- Türelmes volt az eladó?
- Szépek voltak az új nadrágok?
- Érdekes volt a film?
- Jó volt az előadás?
- Jók voltak a színészek?
- Szép volt a kiállítás?

SZÓREND: segédige a mondatban

A segédige és a főnévi igenév pozíciója: „automatikus” fókusz

Gyakran áll fókuszban	Ritkán áll fókuszban
szerep tud lehet kell	akar szeretne
Marci szeret tanulni. Marci tud koncentrálni. A könyvtárban lehet tanulni. Az iskolában kell tanulni.	Marci tanulni akar. Marci tanulni szeretne.

Tipikus szórend:
segédige (fókusz) + vonzat és főnévi igenév (fókusz) + segédige + vonzat

25. Hallgassa meg, és ismételje el a mondatokat!

	Segédige (fókusz)	Vonzat és főnévi igenév
Sára	szerep	a tengerben fürdeni.
Kriszta	tud	rajzolni.
Itt	lehet	parkolni.
A múzeumban	kell	jegyet venni.
Főnévi igenév (fókusz) + segédige	Vonzat	
Ma este	a buliban.	
Marika	haza.	

26. Egészítse ki a mondatokat logikusan! Néha több megoldás is lehetséges.

1. – Kell..... nyomtatni valamit? – Igen, ezt a fájlt.
2. – Elnézést,..... itt hátszékot venni? – Persze, ez egy tűrabolt.
3. – segíteni? – Igen, köszönöm. Öt éves kislfiúnak keresek játékokat.
4. – táncolni? – Igen, imádom.
5. Peti olvasni.....
6. Géza..... babgyógyást főzni.
7. A hétvégén kirándulni..... a Mecsekben.
8. – a Tiszában úszni? – Igen, de elég veszélyes.

27. Alkosson mondatokat! A fókusz bejelöljük.

1. szeretek – tornáznai: Szeretek tornáznai.....
2. a barátom – főzni – tud:.....
3. Géza – akar – táncolni:.....
4. teniszezni – akarok:.....
5. tud – Caba – síelni:.....
6. a gyerekek – akarnak – vacsoráznai:.....
7. hallgatni – a feleségem – szeret – zenét:.....
8. hétvégén – kirándulni – a hegyekben – akarunk:.....

A segédige és a főnévi igenév pozíciója: más mondatrészt van a fókuszban

Tipikus szórend:
fókusz + segédige + vonzat és főnévi igenév

28. Hallgassa meg, és ismételje el a mondatokat!

	Fókusz (+ segédige)	Vonzat és főnévi igenév
Kijelentő mondatok		
Jan	egy héten csak egyszer tud	magyarórára jönni.
	Te tudsz	olyan finom palacsintát sütni.
	Itt lehet	buszjegyet venni.
	Orsi is szeret	táncolni.
Kérdő mondatok		
	Hol lehet	karfiolt kapni?
	Mikor akarsz	a tengerparton nyaralni?
Ida	hova szeretne	utazni a nyáron?
	Szeretnél	Görögországban nyaralni?
Tagadó mondatok		
Vasárnap	nem lehet	a könyvtárban olvasni.
Ma este	nem akarok	pizzát rendelni.
	Nem pizzát akarok	enni, hanem salátát.

29. Egészítse ki a mondatokat logikusan!

- akarok – moziba – menni
Ma este moziba akarok menni, nem színházba.
Ma este, nem holnap.
- Zsuzsával – találkozni – akarok
Nem, mert mindig ideges.
Nem ma délután, hanem Erikával.
Nem, hanem csak telefonálni akarok neki.
- pizzát – szeretnék – rendelni
– Tessék! Mit parancsol? –
Nem, hanem spagettit.
Nem itt, hanem a szomszéd étteremben.
- akarsz – Spanyolországba – utazni
– Kivel? – Timivel.
– Miért? Horvátország is gyönyörű hely, és nincs is
olyan messze.
– Nem? – Dehogynem! Mikor indulunk?
- új kabátot – venni – akar
Piroska minden télen
Nem Rebeka, hanem Piroska.
Őn mikor?

30. Alkosson mondatokat! A fókuszban az aláhúzott mondatrész áll.

- a hétvégén – palacsintát – akar – Anna – sütni
A hétvégén Anna akar palacsintát sütni.
.....
- a hétvégén – palacsintát – akar – Anna – sütni
.....
- szeretnék – a barátommal – koncertre – ma este – menni
.....
- szeretnék – a barátommal – koncertre – ma este – menni
.....
- este – a könyvtárban – lehet – tanulni
.....
- este – a könyvtárban – lehet – tanulni
.....

7. fejezet

NYELVTANI ÖSSZEFOGLALÓK
ÉS GYAKORLATOK

- Irányt jelző igeekötők: *fel-, le-, be-, ki-* 82
- A tárgy típusa és az igeragozás 83
A határozatlan tárgy fő típusai 83
A határozott tárgy fő típusai 84
- A szabályos igék határozott ragozása 85
- Időhatározók: *Mikor? Mióta?* 89
- Szórend: igeekötős mondatok 90
Az ige van a fókuszban 90
Más mondatrész van a fókuszban 91

IRÁNYJELZŐ IGEKÖTŐK: fel-, le-, be-, ki-

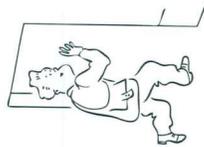
FEL-↑

Felmegyek az emeletre.

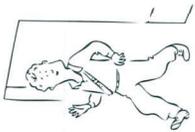
LE-↓

Lejövök az emeletről.

BE-→

Bemegyek az irodába.

KI-←

Kijövök az irodából.

1. Fel-, le-, be- vagy ki-? Egészítse ki! Néha több megoldás is helyes.

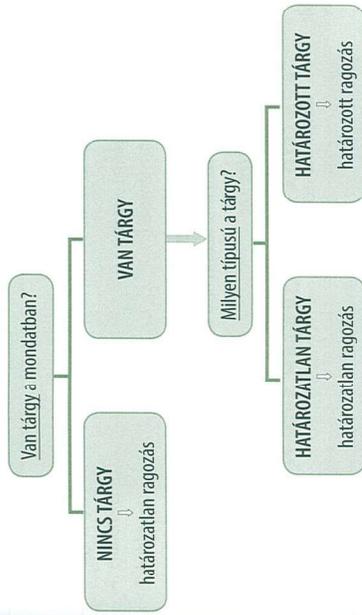
1. Ki.....jövök a házból.
2.jövök az irodából.
3.kelek (az ágyból).
4.megyek a lakásból.
5.megyek a házba.
6.jövök az emeletről.
7.megyek a könyvtárba.
8.szállok az autóból.
9.megyek az emeletre.
10.megyek az irodába.
11.ülök a székre.
12.szállok az autóba.
13.jövök a boltból.
14.megyek a parkolóba.
15.álok.
16.fekszem aludni.

Kérdés	Posztív válasz	Negatív válasz
– Felmész az emeletre?	– Fel. (Igen, felmegyek.)	– Nem. (Nem megyek fel.)
– Bemész az irodába?	– Be. (Igen, bemegyek.)	– Nem. (Nem megyek be.)
– Lejössz a térré?	– Le. (Igen, lejövök.)	– Nem. (Nem jövök le.)

2. Adjon rövid és hosszabb válaszokat a minta alapján!

Kérdés	Posztív válasz	Negatív válasz
1. – Bemegy Ági a könyvtárba?	– Be. / Igen, bemegy.	– Nem. / Nem megy be.
2. – Bementek ma az irodába?
3. – Lefekszel aludni?
4. – Felmész az emeletre?
5. – Kimegyünk a kertbe?
6. – Beszáll az autóba? (Őn)
7. – Leülnek? (Őrök)
8. – Felöltözik végre Petike?

A TÁRGY TÍPUSA ÉS AZ IGERAGOZÁS

A határozatlan tárgy fő típusai

A tárgy előtt nincs névelő:	— Házi feladatot írok. — Szavakat tanulok.
A tárgy előtt határozatlan névelő (egy) áll:	Egy érdekes könyvet olvasok. Ismerek egy jó építézt.
A tárgy előtt a Mennyi? Hány? kérdőszó vagy számnév áll:	Mennyi sajtót kér? Hány zsemlét veszél? Három sört kérek. Sok e-mailt írok.
A tárgy a Mennyit? Hányat? kérdőszó vagy számnév áll:	Mennyit fizetek? Hányat kér? Kettőt kérek. Sokat pilének. Kevésbet sportolok. Egy kicsit tudok németül.
A tárgy a Kít?, Mit? kérdőszó:	Kit szeretsz? Mit írsz? Szeretek valakit. Mondok valamit. Nem látok senkit. Nem csinállok semmit. Mindenkét ismerek. Mindent tudok.
A tárgy előtt a Milyen? kérdőszó áll:	Milyen bort kérsz?

A határozott tárgy fő típusai

A tárgy előtt határozott névelő (a/az) áll:	A szomszéd fiút szeretem. Ezt a fiút szeretem. Azt a fiút szeretem.
A tárgyon birtokos személyjel van:	A barátomat várom. Ismerem a lányodat.
A tárgy az ezt, azt, ezeket, azokat névmás:	Ezt kérem. Ezeket kérem. Azt nem szeretem. Azokat nem szeretem.
A tárgy tulajdonnév:	Dénest szeretem. Jól ismerem Péccset.
A tárgy előtt a Melyik? kérdőszó áll:	Melyik fiút szereted?

3. Kérdések és válaszok

a) A nagymama rosszul hall. Mit kérdez? Alkosson kérdéseket a *Kit?*, *Mit?* kérdőszókkal!

- Egy kólát kérek. – *Tessék? Mit kérsz?*
- Zitát várom. – *Tessék?*
- Azt a képeslapot kérem.
- A lányok egy pizzát esznek.
- Három kólát kérünk.
- Feri naplót ír.
- Valamit nem értünk.
- Nem tudom a választ.
- Ismerem Anna nénit.

b) Írjon válaszokat!

- Mit kérsz? (ez a csoki) Ezt a csokit kérem.
- Kit vársz? (a barátom)
- Mit iszol? (egy pohár bor)
- Mit rendelsz? (rántott hal)
- Kit szeretsz? (mindenk)
- Mit írsz? (Laci házi feladata)
- Mit olvasol? (az újságunk)
- Mit sütsz? (sós sütemények)
- Kit tanítasz? (a barátom lánya)

4. Milyen típusú a tárgy? Határozzatlan vagy határozott?

- a lányomat: *határozott; tárgy* 8. semmit:
- valamit:
- egy lányt:
- embereket:
- bablevest:
- kit?:
- melyik könyvet?:
- négy tollat:
- Brigittát:
- milyen üdítőt?:
- ezt a szoknyát:
- a villamost:
- mindenk:

A SZABÁLYOS IGÉK HATÁROZOTT RAGOZÁSA

	tanul (tanulni)	szeret (szeretni)	süt (sütni)
én	tanulom	szeretem	sütöm
te	tanulsz	szereted	sütsz
Őn	tanulja	szereti	süti
ő	tanul	szeret	süt
mi	tanuljuk	szeretjük	sütjük
ti	tanuljátok	szeretitek	sütitek
Őnök	tanulják	szeretik	sütik
ők	tanul	szeret	süt
	ezt a nyelvet	Budapestet	a tortát

- A kötőhangos igék ragozása azonos: tanítani: tanítom, tanítod, tanítja, tanítja, tanítjuk, tanítjátok, tanítják
segíteni: segítem, segíted, segít, segítők, segítünk, segítitek, segítik

5. Ragozza az igéket!

én	Akarom	Köszönöm
te	Akarsz
Őn	Akarija	Kéri
ő	Akar
mi	Szeretjük
ti	Várjátok
Őnök
ők
ezt?	Sárát.	ezt az órát.	a könyvemet. a viragot.

6. Alakítsa át a mondatokat!

a) én és mi

én	mi
1. A házi feladatot írom.	A házi feladatot írjuk.
2.	Ezt a szót nem értjük.
3. A magyartanárt várom.	Szeretjük a magyar nyelvet.
4.
5. Jól ismerem Magyarországot.
6. Az új szavakat tanulom.

b) te és ti

te	ti
1. Látod azt az éttermet?	Látjátok azt az éttermet?
2.?	Mikor hívjátok a pincért?
3. Ismered a magyar konyhát?	Szeretitek a gulyásleveset?
4.?	Ti fizetitek az ebédet?
5. Melyik süteményt kéred?
6.?

c) ön és önök

ön	önök
1. Melyik múzeumot akarja látni?	Melyik múzeumot akarják látni?
2. Ismeri Sopront??
3.?	Hol lőlték az augusztust?
4. Szereti az őszet??
5. Kinek küldi ezt a szép képeslapot?	Várják már a nyarat?
6.??

7. Melyik tárgy illik a mondatba? Jelölje meg!

- Kérem szépen egy-tortát / ezt a tortát.
- Ki kéri egy sajtos pizzát / a sajtos pizzát?
- Látod egy autót / az autómát?
- Mit / Ezt a feladatot csinálod?
- Melyik lányt / Kit ismered?
- Várod már ebédszünetet / az ebédszünetet?
- Sok magyar filmet / Ezt a filmet nagyon szeretjük.
- Hétfélegén süjtük egy finom tortát / Marci tortáját.
- Nem ismerem senkit / azt a férfit.

8. Mondatelemzés

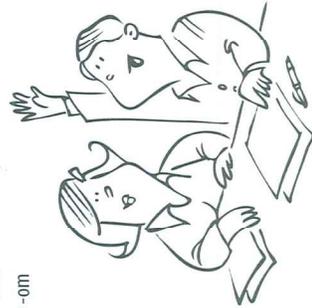
a) Hallgassa meg, és írja le a mondatokat! Minden mondatot kétszer hall.

- Kinek telefonálsz? (határozatlan ragozás, mert nincs tárgy).....
-
-
-
-
-
-
-

b) Olvassa el újra a mondatokat! Miért határozott vagy határozatlan az igeragozás?

9. Melyik rag helyes? Egészítse ki a mondatokat!

- Magyarul tanul~~ok~~..... a) -ok b) -om
- A magyar nyelvet tanul..... a) -sz b) -od
- Hanna most tanul..... a ragozást. a) -ja b) -juk
- Valamit mindig tanul..... a) -unk b) -jűk
- Hova megy..... ma este? a) -ünk b) -ed
- Mit nem ért.....? a) -esz b) -ik
- Mindent ért..... a) -enek b) -jűk
- Semmit nem ért..... a) -ltek b) -etek
- Miért nem ért..... a problémát? a) -i b) -ják
- Mennyibe kerül..... ez a nadrág? a) -nak b) -em
- Ebből a sajtból kér..... húsz dekát. a) -ek b) -em
- Ezt nem ért..... nekem egy kicsit? a) -etek b) -ltek
- Segít..... zenét hallgat..... a) -ck b) -om

10. Határozott vagy határozatlan ragozás? Egészítse ki!

1. Tanul^{od}..... a szavakat? (te)
2. Egy óra szünetet tart..... (mi)
3. Szeret..... az ázsiai filmeket. (én)
4. Mit ír.....? (ti)
5. A diákok délelőtt tart..... egy prezentációt.
6. Hány szendvicset kér.....? (te)
7. Minden este naplót ír..... (én)
8. Nem ért..... te a nőket.
9. Mit kér..... Elek a boltban?
10. A tanár éppen a ragozást tanít.....

11. Határozott vagy határozatlan ragozás? Alkosson mondatokat! A szavak helyes sorrendben vannak.

1. kít – (te) keres – ? Kít keresel?
2. (én) küld – egy e-mailt – Gabornak
3. (mi) ad – nektek – két mozijegyet
4. milyen levest – (ön) kér – ?
5. (ti) lát – azt a magas házat?
6. sokat – (önök) tud – Ázsiáról?
7. ezt – hovan – (te) tud – ?
8. (mi) pihen – egy kicsit
9. a hűvégét – otthon – (én) tölt
10. miért – nem – (ti) csinál – semmit – ?

12. Tártyas (tranzitiv) és tárgyatlan (intranszitiv) igék

a) Tártyas vagy tárgyatlan az ige?

1. hoz: tárgyas (hoz valamit)
2. jön: tárgyatlan (jön valahová)
3. szeret:
4. vesz:
5. akar:
6. van:
7. rendel:
8. eszik:
9. áll:
10. beül:
11. felmegy:
12. fut:
13. ül:
14. visz:
15. úszik:
16. internetezik:

b) Alkosson mondatokat! Használja a megadott szavakat! Igyeljen a ragozásra.

- Kit? Mit?**
egy sört – a barátomat – semmit – egy salát – valamit – egy új autót – a férjemet
- Hol? Hova? Honnan?**
egy kávézóba – a téren – az emeletre – értekezletre – otthon – az autóba – a parkban – a kedvenc éttermembe – tőled – Erikánál – egy ruháizletben – az autószalomban
- Kinek?**
a férjemenek – a barátóimnak – a lányomnak – neked – senkinek nem

1. rendelék: Rendelek egy sört. / Rendelek egy sört a férjemenek. / Nem rendelék semmit.
2. beülök:
3. jövök:
4. veszek:
5. szeretek:
6. futok:
7. felmegyek:
8. van:
9. várok:
10. adok:

IDŐHATÁROZÓK: Mikor? Mióta?

Mikor?	Mióta?
• —	• →
a magyaróra előtt	kilenc (óra) körül
reggeli előtt	fél tíz körül
kilenc (óra) előtt	dél körül
a magyaróra után	2004 óta
reggeli után	péntek óta
kilenc (óra) után	reggel óta

13. Alkosson mondatokat! Kezdje a mondatot az időhatározóval! A fókusz aláhúztuk.

1. tegnap – fáradt – vagyok – óra. Tegnap óra fáradt vagyok.
2. előtt – ebéd – futni – megyek
3. körül – dél – ebédelek
4. augusztus – a könyvtár – óta – zárva – van
5. moziba – munka – után – megyek
6. 2012 – óta – külföldön – élek
7. telefonálok – nyolc – körül – óra – a barátomnak
8. a kollégámmal – előtt – értekezlet – beszélök
9. után – vacsora – nézek – tévét

14. **Előtt és után.** Alkosson szinonim mondatokat! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

1. Először reggelizem, utána találkozunk. = Reggeli után találkozunk.
2. Értekezletre megyek, de előtte ebédelek. = Értekezlet előtt ebédelek.
3. Először magyarórát megyek, utána bevásárolok.
4. Koncertre megyek, de előtte telefonálok Ibolynának.
5. Ebételek, utána pihenek egy kicsit.
6. Vacsorázom, utána dolgozom.
7. Színházba megyek, de előtte kozmetikushoz megyek.
8. Szemináriumra megyek, de előtte tanulok egy órát.

SZÓREND: igekötős mondatok**Az ige van a fókuszban**

- Mit csinál Dénes tízenegykor? – Lefekszik.
– Lefekszik Dénes?
⇒ fókusz: lefekszik
⇒ fókusz: lefekszik?

Az igekötő az ige előtt áll, és nem válik el.

15. Hallgassa meg, és ismétlje el az alábbi mondatokat!

	Igekötős ige (fókusz)	
Dénes	bemegy	az irodába.
Dénes	Bemegy	Dénes az irodába?
Dénes tízenegykor	lefekszik.	
Dénes	lefekszik	tízenegykor?
Most	lemegyek	a parkolóba.
Most	lemész	a parkolóba?
	Bemegyek	az irodába.
	Bemész	az irodába?

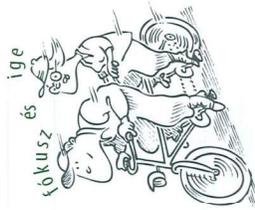
16. Adjon rövid és hosszabb válaszokat! Az ige az időhatározó után áll.

1. – Mit csinál Angéla tíz órakor? (a kertbe – kimegy)
– Kimegy a kertbe. / Angéla tíz órakor kimegy a kertbe.
2. – Mit csinál Béni egy órakor? (lemegy – focizni):
3. – Mit csinál ma Klára? (vellünk – kijön – a parkba):
4. – Mit csinál Dénes fél hétkor? (az ágyból – felkel):
5. – Mit csinál Regő szombat délelőtt? (kimegy – a piacra – a nővérel):
6. – Mit csinál most Szabolcs? (a főnökhöz – az emeletre – felmegy)
7. – Mit csinál Kinga munka után? (a boltba – bemegy)
8. – Mit csinál Csaba szombaton? (a focimeccsre – kimegy – Tiborral)

Más mondatrész van a fókuszban

- Mikor fekszik le Dénes?
– Tízenegykor fekszik le.
– Dénes még nem fekszik le.
– Dénes fekszik le tízenegykor (nem Zita).
⇒ fókusz: mikor?
⇒ fókusz: tízenegykor
⇒ fókusz: nem
⇒ fókusz: Dénes

Az igekötő az ige mögött áll, és elválik: fókusz + ige + igekötő

17. Hallgassa meg, és ismétlje el az alábbi mondatokat!

	Fókusz	Ige + igekötő	
Dénes	Dénes	megy be	az irodába (nem Zita).
Dénes	az irodába	megy be	(nem az étterembe).
Dénes	nem	megy be	az irodába.
Dénes	Nem Zita	megy be	az irodába (hanem Dénes).
Ki	Ki	megy be	az irodába?
Hova	Hova	megy be	Dénes?

18. Alkosson kérdéseket, majd adjon rövid és hosszabb válaszokat!

a) Dénes öt órákor beszáll az autóbába.

1. Ki?

– Ki száll be öt órákor az autóbába? – Dénes. / Dénes száll be öt órákor az autóbába.

2. Mikor?

.....

3. Hova?

.....

4. Mit csinál?

.....

b) Bálint felmegy hétévégen a Kékestetőre*.

1. Ki?

.....

2. Hova?

.....

3. Mikor?

.....

4. Mit csinál?

.....

* Kékestető: Magyarország legmagasabb hegye (1014 m)

19. Hol áll az igekötő? Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

1.^{Lé}megyek a boliba. (le-)

2. Nemjövök a házból. (ki-)

3. Mostfekszem aludni. Jó éjszakát mindenkinek! (le-)

4.jössz velem a kertbe ma délután? (ki-)

5. Miért nemkelsz? Már tíz óra van! (fel-)

6. Miértszállsz az autóból? (ki-)

7. Nem holnapmegyünk a parkba, hanem ma. (ki-)

8. Ágotaül az autóbába, de Natália nem ül be. (be-)

9.ülisz? (le-)

10. Szabinajön hozzám, nem Dávid. (fel-)

8. fejezet

NYELVTANI ÖSSZEFOGLALÓK ÉS GYAKORLATOK

- Birtokos személyjelek 94
- Magánhangzó után 94
- Mássalhangzó után 94
- Családtagok: rendhagyó alakok 96
- Birtoklás minden igeidőben: *volt / van / lesz macskám* 97
- A létige minden igeidőben: *volt, van, lesz* 98
- A személyes névmás mint tárgy: *engem, téged* 99
- A múlt idő: *-tam/-tem* 100
- Igeragozás: *-lak/-lek* 102
- Időhatározók: *Mikor? Hányadikán?* 103
- Főnévragok: *-ék* 104
- Helyet jelölő névutók: *mögött, alatt* 105
- Határozott ragozás: *-s, -sz, -z* végű igeik 106
- Szórend: birtoklást kifejező mondatok 108
- Állítás: az ige van a fókuszban 108
- Állítás: a birtokos vagy a birtok van a fókuszban 108
- Fókusz tagadásban: teljes tagadás 109
- Fókusz tagadásban: részleges tagadás 110
- Szórend (ismétlés) 111